

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2014/2253(INI)

30.6.2015

OPINIA

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

dla Komisji Prawnej

w sprawie 30. i 31. rocznego sprawozdania z kontroli stosowania prawa UE
(2012–2013)
(2014/2253(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Traian Ungureanu

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. zauważa, że w obszarze spraw wewnętrznych w 2012 r. otwarto 22 sprawy o naruszenie przepisów, a w 2013 r. – 44; ubolewa nad faktem, że w 2013 r. większość spraw o naruszenie z powodu opóźnionej transpozycji wszczęto w związku z opóźnioną transpozycją dyrektywy 2011/36/UE w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar¹; zauważa, że polityka azyłowa pozostaje obszarem, którego dotyczy wiele skarg;
2. zauważa, że w obszarze sprawiedliwości w 2012 r. otwarto 61 spraw o naruszenie przepisów, a w 2013 r. – 67; podkreśla, że większość tych spraw dotyczyła obywatelstwa i swobody przemieszczania się osób; ubolewa nad faktem, że większość spraw o naruszenie z powodu opóźnionej transpozycji wszczęto w związku z opóźnioną transpozycją dyrektywy 2010/64/UE w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym²; wyraża zaniepokojenie znacznym wzrostem liczby skarg w obszarze sprawiedliwości w 2013 r.;
3. z zadowoleniem przyjmuje znaczny postęp poczyniony w ciągu ostatnich pięciu lat w zakresie umacniania w UE prawa podejrzanych lub oskarżonych do obrony; podkreśla kluczową rolę terminowej, pełnej i prawidłowej transpozycji wszystkich środków określonych w harmonogramie działań Rady mających na celu umocnienie praw procesowych osób podejrzanych lub oskarżonych w postępowaniu karnym³; podkreśla, że środki te mają zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania unijnej współpracy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych;
4. zauważa, że większość skarg składanych przez obywateli w dziedzinie sprawiedliwości dotyczy swobody przemieszczania się i ochrony danych osobowych; powtarza, że prawo do swobodnego przemieszczania się jest jedną z czterech podstawowych swobód unijnych zapisanych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i gwarantuje się ją wszystkim obywatelom Europy; przypomina, że prawo obywateli UE do swobodnego przemieszczania, pobytu i pracy w innych państwach członkowskich należy zagwarantować i chronić jako jedną z podstawowych swobód Unii Europejskiej;
5. podkreśla, że pełna transpozycja i skuteczne wprowadzenie w życie wspólnego europejskiego systemu azyłowego jest absolutnym priorytetem; wzywa państwa członkowskie do dołożenia wszelkich starań, aby transpozycja odbywała się prawidłowo,

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz.U. L 280 z 26.10.2010, s. 1).

³ Rezolucja Rady z dnia 30 listopada 2009 r. dotycząca harmonogramu działań mających na celu umocnienie praw procesowych osób podejrzanych lub oskarżonych w postępowaniu karnym (Dz.U. C 295 z 4.12.2009, s. 1).

w terminie i w pełnym wymiarze;

6. podkreśla, że handel ludźmi jest poważnym przestępstwem i stanowi naruszenie praw człowieka i godności ludzkiej, którego Unia nie może tolerować; ubolewa nad faktem, że rośnie liczba ofiar handlu ludźmi do UE i z UE; zaznacza, że mimo odpowiednich ram prawnych, prawidłowe wdrożenie przepisów przez państwa członkowskie wciąż wymaga poprawy; podkreśla, że obecna sytuacja na Morzu Śródziemnym zwiększa tylko zagrożenie, jakie stanowi handel ludźmi, i zwraca się do państw członkowskich o zachowanie wyjątkowej surowości wobec osób odpowiedzialnych za takie przestępstwa oraz o możliwie najskuteczniejszą ochronę ofiar;
7. podkreśla, że państwa członkowskie powinny skutecznie korzystać z zapisanych w kodeksie wizowym przepisów dotyczących wizy humanitarnej, która może m.in. stanowić alternatywę w stosunku do nielegalnych sposobów wjazdu, gwarantując bezpieczeństwo oraz legalny wjazd do UE obywateli krajów trzecich;
8. przypomina, że okres przejściowy przewidziany w Protokole nr 36 do Traktatu z Lizbony wygaś z dniem 1 grudnia 2014 r.; podkreśla, że po wygaśnięciu tego okresu przejściowego musi nastąpić rygorystyczny proces oceny środków dawnego trzeciego filaru i ich wdrożenia w ustawodawstwie krajowym państw członkowskich; zaznacza, że od kwietnia 2015 r. Parlament nie jest informowany o obecnej sytuacji każdego przedlizbońskiego instrumentu prawnego w dziedzinie współpracy sądowej i policyjnej w każdym państwie członkowskim; wzywa Komisję do przestrzegania zasady lojalnej współpracy i do jak najszybszego udostępnienia Parlamentowi tych informacji;
9. podkreśla, że na mocy art. 80 TFUE polityka Unii w dziedzinie kontroli granic, azylu i imigracji „podlega zasadzie solidarności i sprawiedliwego podziału odpowiedzialności”, oraz zaznacza, że art. 80 TFUE nie zawsze stosowano prawidłowo, co można interpretować jako naruszenie postanowień Traktatu;
10. przypomina o prawnie wiążącym charakterze Karty praw podstawowych Unii Europejskiej; wzywa Komisję jako stojącą na straży traktatów, by skutecznie monitorowała przestrzeganie art. 2 TUE i zasad prawnych Karty praw podstawowych UE oraz by dopilnowała, że państwa członkowskie będą wdrażały prawo unijne zgodnie z Kartą; zwraca się do Komisji, by skorzystała z wiedzy Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej w celu wykrywania naruszeń art. 2 TUE w związku przepisami Karty, a także wszczynania postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w przypadku występowania takowych;
11. przypomina, że w konkluzjach Rady Europejskiej z czerwca 2014 r. uznano spójną transpozycję, skuteczne wdrożenie i umocnienie istniejących instrumentów prawnych i środków politycznych za nadrzędny priorytet w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na następne pięć lat; zwraca się do Komisji, aby położyła większy nacisk na nadzorowanie unijnego ustawodawstwa i zapewnienie jego faktycznego wdrożenia przez państwa członkowskie; uważa, że musi to być priorytetem politycznym z uwagi na często obserwowany znaczny rozdźwięk między polityką przyjętą na szczeblu unijnym a jej wdrożeniem na szczeblu krajowym; zachęca parlamenty narodowe do większego zaangażowania się w debatę europejską i w monitorowanie stosowania prawa unijnego, w szczególności w obszarze spraw wewnętrznych;

12. podkreśla, że w rezolucji z dnia 11 września 2013 r. w sprawie języków europejskich zagrożonych wymarciem oraz różnorodności językowej w Unii Europejskiej¹ Parlament przypomniał Komisji o konieczności zwrócenia uwagi na to, iż polityka prowadzona w niektórych państwach członkowskich i regionach zagraża językom, którymi posługuje się ludność w ich obrębie, nawet jeżeli języki te nie są zagrożone w kontekście europejskim, i wezwał Komisję do przeanalizowania przeszkód administracyjnych i legislacyjnych, z jakimi borykają się projekty odnoszące się do języków zagrożonych w danych niewielkich wspólnotach językowych; w związku z tym wzywa Komisję, by dokonując oceny stosowania prawa UE, brała gruntownie szczególnie pod uwagę prawa osób należących do mniejszości;
13. podkreśla, że konieczne jest rozszerzenie dostępu obywateli do informacji i dokumentów dotyczących stosowania prawa UE nie tylko w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, lecz także w innych obszarach polityki; wzywa Komisję do określenia najlepszych sposobów osiągnięcia tego celu, z wykorzystaniem istniejących narzędzi komunikacji w celu zwiększenia przejrzystości, a także do zapewnienia właściwego dostępu do informacji i dokumentów dotyczących stosowania prawa UE; wzywa Komisję do zaproponowania prawnie wiążącego instrumentu w ramach procedury administracyjnej dotyczącego rozpatrywania skarg obywateli;
14. przypomina, że instytucje europejskie, a w szczególności Komisja i Rada, muszą w pełni stosować prawo UE i unijne orzecznictwo w dziedzinie przejrzystości i dostępu do dokumentów oraz przestrzegać go; w związku z tym wzywa do skutecznego stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji² oraz odnośnych wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
15. z zadowoleniem przyjmuje starania Komisji w ostatnich latach i zauważa szereg środków wprowadzonych w celu wsparcia państw członkowskich we wdrażaniu (tabele korelacji, kontrole zgodności, tabele wyników i barometry, wytyczne itp.); uważa jednak, że informacje o wdrażaniu prawa UE w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości powinny być lepiej ustrukturyzowane oraz bardziej szczegółowe, przejrzyste i dostępne; podkreśla, że rocznemu sprawozdaniu z kontroli mogłyby towarzyszyć inne środki umożliwiające Parlamentowi uzyskiwanie bardziej regularnych i dokładnych informacji o stanie wdrożenia, opóźnieniach, nieprawidłowej transpozycji czy postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, w odniesieniu do każdego instrumentu prawnego przyjętego w obszarze sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, a także w innych obszarach zgodnie z ust. 44 akapit drugi porozumienia ramowego w sprawie stosunków pomiędzy Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską³ zwraca się do Komisji o udostępnienie Parlamentowi podsumowania wszczętych procedur w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w odniesieniu do instrumentów byłego trzeciego filaru oraz kwestii powiązanych;

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0350.

² Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

³ Dz.U. L 304 z 20.11.2010, s. 47.

16. przypomina, że sprawne funkcjonowanie rzeczywistej europejskiej przestrzeni sprawiedliwości przy jednoczesnym poszanowaniu różnych systemów prawnych i tradycji państw członkowskich ma podstawowe znaczenie dla UE, zaś pełne, prawidłowe i terminowe wdrażanie prawodawstwa unijnego to wstępny warunek realizacji tego celu.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	25.6.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 47 -: 6 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Philipp Albrecht, Malin Björk, Caterina Chinnici, Ignazio Corrao, Laura Ferrara, Lorenzo Fontana, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Monika Hohlmeier, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Iliana Iotova, Eva Joly, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Timothy Kirkhope, Barbara Kudrycka, Kashetu Kyenge, Marju Lauristin, Juan Fernando López Aguilar, Monica Macovei, Vicky Maeijer, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Alessandra Mussolini, József Nagy, Péter Niedermüller, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Cecilia Wikström, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Hugues Bayet, Kostas Chrysogonos, Carlos Coelho, Pál Csáky, Daniel Dalton, Marek Jurek, Petra Kammerevert, Jeroen Lenaers, Andrejs Mamikins, Emil Radev, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Barbara Spinelli, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Axel Voss, Elissavet Vozemberg
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Franc Bogovič, Eugen Freund